

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglašiti želja se naputnicom ili položenicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja, točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, neka to javi odpramničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847349. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a slogom sve pokviri“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Izlazi svakog četvrtka o pedne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu ili K 5—, odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pall.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Učiteljska rječ u zgodno doba.

Primite se dan, kad će braća i suzvanici naši, slovenski naimo učitelji, prihrliti sa sviju strana svoje liepe domovine u Istru u svrhu, da se na našem tlu do govараju o svojih staležkih potrebah. „Zaveza austrijskih jugoslavenskih učiteljskih društvo“ sborovat kani ove godine u Puli. Hrvatske učiteljstvo Istre ne može inače, a da se tomu ne porađuje. Radost naša izljev iste je krvi; koja u nama i u sjevornoj braći teče. Ista krv, isti rod, iste težnje, potrebe i želje, pa i isti jezik veže nas s njima. S tog se naše hrvatsko srce iskreno veseli njihovom dolazku u našu siroticu Istru. Naše učiteljstvo, žiteljstvo, pa i naši će puljski građani zaista sa simpatijom susretat pionire prosvjete već toli naprednih slovenačkih zemalja. Krv nije voda! Ali ne budi nama uzeto u zlo, ako se malko prije porazgovorimo bratski prema onoj talijanskoj: „conli chintri, amici cari“. Poznato je, da dolazi i do teških svadja medju rođenom braćom, ako jedan nije s drugim postupao po pravdi Boga velikoga. Medju rečenom „Zavezom“ i našim istarskim učiteljima udruženim u „Narodnoj prosvjeti“ i „Kričkom učiteljskom društvu“ došlo je do trpkih rječih, a napokon i do preloma. Do prekinute sviju sveza malne da nije došlo sa „Zavezom“ i učiteljstvo kotara Voloskog. Ovi, većinom Hrvati, bili su obzirni prema „Zavez“i, pa se formalno ne hjeđešo od ciepiiti od nje, nego jedino ustupije vodstvo družva nadučitelju Makaroviću, koji slobodno da obci sa „Zavezom“ kao Slovenac sa Slovencom. Faktično dakle stvar stoji, da su svi istarsko-hrvatski učitelji svoje lice odvratili od „Zaveze“. Tomu navedosmo na svojem mjestu svoje razloge i ne želimo, da nas braća usređe sa liberalizmom i klerikalizmo i u ciepkanjem; a u drugu ruku odvratilo nas od nje nekorektno pisanje njenog glasila „Učitelj. tovariša“. Eto, sada dolazi „Zaveza“ slovenskih učitelja zborovati u Istru, u ambijent dakle, koji nije nekako povoljan njezinim težnjam, ako ih dobro poznamo.

Mi ho danas kao i prije jednako mislimo i čutimo. — Ljubav i prijateljstvo naše do slovenskog bratskog naroda i njenog učiteljsva nije i ne smije biti prazna rječ u našim ustima. Ali, oslobodi nas Bože, razdora zbog liberalstva i klerikalstva. U Istri nama još tako dobro nije da bi se mogli dieliti i ciepkati u stranke i strančice. Narodno naše stanje i okolnosti lokalne toga nam ne dopuštaju. Istra je grančica na debju naša skupne domovine, koja bi osušila i propala bez pripomoci sinova i kćeri čitave domovine bez razlike staleža i političkih stranaka. Novčani prinosi za našu „Družbu sv. Cir. i Met.“ ne dolaze u svrhu liberalizma ni klerikalizma, nego da se obrani naš istarski pak od razuzarjenja, da ne izgubi svoj značaj i svoj jezik. „Družba“ opet ne gradi škole da ovoj ili onoj političkoj struji pogoduje, nego da naš narod očuva svoju narodnost. Mi učitelji podupiremo i podvlađujemo sve i svašta, što brani narod od propasti materijalne i moralne: mi stojmo uz politiku narodnostnih i jezičnih načela. Mi učitelji, koji ljubimo ovu grudu, koja nas je odhranila i jezik naš materinji, ne ćemo i ne možemo radi osobnih hira i interesa izbjeći narodnoj borbi, a još manje protivniku pomagati zatrti naš rod. Veliki i zreli narodi mogu imati već uštrba nekoliko kozmopolito, socijalista, pa i dieliti se u stranke, ali naša malena Istra toga nije kudra podnositi. Istra mora i nadalje ostati samo hrvatska i slovenska, samo narodna, a mi svi kompaktni i jedinstveni nasuprot složnoj i ujedinjenoj talijanskoj liberalnoj i najradikalnijoj stranci. Talijanci imadu nekakvu „klerikalnu“ stranku al se ne smije indentificirati sa klerikalnim strankama drugih veđih naroda. Istarska talijansko-klerikalna stranka čuli potrebu narodnostne borbe; ona suzbija hrvatske narodne težnje. U izborima ne postavlja svojih kandidata, nego glasuje solidarno za talijanske radikale. Prva joj je u praksi briga braniti Talijanstvo i stvarati talijanski značaj Istre. — Razdvojeni mi u Istri možemo li uspješno suzbijati težnje kompaktno talijanske stranke? To

bismo jedva ujedinjeni uz veći broj biskopa. Narodnoj dakle stvari stetovalo bi svako nerazložno dieljenje, a dosljedno koristilo protivnicima narodnim. Može li to dopustiti hrvatski učitelj? Da li će naše svećenstvo dopustiti da se stvori u nas liberalnu i klerikalnu stranku? Većina svećenstva izbjegava svaki razdor te ne će i ne želi dieljenja narodnih sila, odbacuje sirsenske glasove iz Kranj-ke te se ne obazire na pisanje novine izvan Istre. Svećenstvo toga ne želi i za to, što bi time izgubilo ljubav svoga stada, a to njemu ne bi koristilo ni moralno ni materijalno, a vjera bi bila najviše izložena pogibelji. Da li bi pak nama učiteljima liberalizam bio na uhar? Da li bi posjesio naše staležke prohibite? Ja sam mnienja, da bi nam samo odmogao. Istarsko dakle učiteljstvo i svećenstvo je duboko uvjerenno, da bi svaki razdor uprav razorno djelovalo na naš sveobit narodni život. Za to ovakovo ciepljenje odsudjuje svaki naš revni svećenik i umni učitelj. Proč torej z liberalizmom in klerikalizmom u Istri!

U zadnje doba ipak se neke stvari kod nas u Istri nešto previše izliču, zašto? Izbivaju na površinu. Gg. učitelji Zec, Stihović i Rajčić javno su ustali proti „klerikalnoj kamori“, a neki drugi više ili manje javno ustaju proti svećenstvu. Al i naši vriedni svećenici imadu svojih Marchia, Zeceva, koji su sve i svašto, al nisu ni dobri pastiri Isukrstovi ni Hrvati. Imademo medju nama i kojeg svećenika, koji znade krivo ili pravo žigosati ovog ili onog učitelja te ga služeć se svojim svećeničkim položajem, nemilo pogladiti. Svećenstvo naše će s toga imenovani „terno“ mioniči prema Dantejevoj: „guarda e passa“, tim više, što su takovi slučajji „izbruh“ s jedne i druge strane sporadični i osobni. — Dočuh s privatne strane, da neki učitelji društva kotara koparskoga odobravaju korake Zeca i drugova. To čine možda bona fide. Na mi poručujemo svim učitelj. družtvima „Zaveze“, da mi istarsko-hrvatski učitelji, koji izbliza poznamo ovu gospodu i naše odnošaje, od-

grješ. Kontrola svagdje dobro stoji, svako kažu, da je upala plućiju, ljudi pak kažu, da se blago na pasi otruje. Znati treba, da svake lovstaje dotični čuvar lova metne na više nješta otrovanog mesa radi zverjadi, da ih otruje. Lahko je i vjerojatno, da kisa prenese stribnin na travu. Pošto on nema nikakva mirisa, blago ga s travom poždere i zaglavi. Malo više zanimanja za te nesreće i kao obični ljudi moralo bi se imati. Možda su pasje medaljice od veće važnosti, jer se nalog onako strogo izvršava?! Zanimajmo se svestrano!

sudjudujemo njihovo javno političko djelovanje najodlučnije. Oni se pobunise proti dvojici il trojici Hrvata s uzroka zgoljno osobnih, koji im ne dadešo pravo glasovati s talijanskom strankom pa bilo to i za „inač“, ni ustajati protiv nekakvoj „klerikalnoj kamori“. Jesu li oni što okoristili svojom liberalizmu, ili kane ovako spašavali narod? Sa svojim odmetničkim radom, da li oni promiču interese stališke?! To oni sami najbolje znadu, da ne grade već da ruše: nu oni znadu najbolje, da su svojim postupkom koristili sami sebi. Koristoljublje (egoizam) odsudjuje pak moralna, odsudjuje ga narodna politika, odsudjuje ga ponajviše sirotica Istra. Ne i opet ne, da bi oni bili apostoli liberalizma, tega si ne damo sugerirati ni od njihovog „Biča“, ni od svih učiteljskih družtva, budi rečeno bez zamjere. Ne bi rado dirati u obiteljski svakomu sveti život, al sam prisiljen reći, da su oni žrtve (ako se to za njih može reći!) svojih kućnih i osobnih okolnosti, mučenici jesu u borbi sa svojom duševnosti da li će služiti Mololu il narodnom geniju. Zlatno je tele pobiedilo Terno!! Molimo dakle gospodu iz vana ne mješati pjesak sa brašnom! Popa pop, bobu bub! Oni učitelji, naglasujem to, koji zbilja nastoje koristiti sebi, staleškim prohibicima i narodu, oni to nastoje pridobiti ustrajnim radom u školi, nesebičnim nastojanjem medju svojim pukom i sudjelovanjem u svojim družtvima. Za prvo dvoje ne mogu biti njihov sudija, ali glede trećega znadem, da nisu članovi postojećih učit. družtva, da se nikad ne prikazuju medju skupljenim učiteljstvom i da se u neku ne priznavaju učiteljima. Ako se liberalizam očituje u ovej karakteristici, vrlo je čudan i mi ga objeručke odklanjamo!

Ali ne vidiš, čovječe, kako nas tlače i omalovažuju popovi? Čujeni prigovor. I ja bi štošta znao pripoviedati, sudružej moj! al budi obziran i strpljiv. Zar nisi opazio, da koga učitelja svećenici odsuduju, da ga ujedno mrko gleda i ostali narod. (Konac sledi.)

PODLISTAK.

Pabirci iz Liburnije.

Kad sa zapadne strane prevališ cestom Učku, otvori ti se vidik na liepi naš kraj, na Liburniju il hrv. Primorje. — Ušiceni zaostaneš, da razmatraš krasni predjel. Nutaranje neko čustvo tjera te, da potanje okusiš čare toga kraja. Doista gospodski kraj! Na svemu to opažas: na naravi, na ljudima, na zgradama. Ugodno se sprovede vrijeme razgledajući kraj po kraj! Krasno, prekrasno! Sve to se, sa našeg gledišta, vanjštine tiče. Nu ja sam se zadnji put moga kratkoga boravljenja uputio i u nutrinju. Velika steta što ne odgovara vanjštini. Život i bujnost iz vana, mrtvilo i kršljivost iz nutra. U narodnom pogledu radi se u toliko, da se životari. Onaj jav izmedju nekoje gospode i puka dava rodoljubu teške misli za našu budućnost u onim stranama. Niži sloj prepušten samom

sebi ne moža, a da nešto postigne za se, a kamo li za sve. Zato nije ništa izvanredna, ako Kastavci još mnogo imadu praznovjerja; ako Rukavčani i Brezani, Mošćeničani, Lovranci i Vepričani za Talijane glasuju, a posljednji i talijanske obćine imadu. Lievom rukom mora se čovjek križati, misli da sniva, ali zbilja, tako je. Najvećim dielom prepuštamo sve svojim putem, pak nek ide, kako hoće. Čekamo! To nevalja! Odlučite i počinite jednom svaki za se da radi, ali požrtvovno na narodnoj njivi. — Podučimo narod, pak će nas slediti na svakom putu. Bit će protivština, ali lahko će se ih odstraniti. Učinimo svaki svoju narodnu dužnost, pak će onda Liburnija i iznutra biti liepa. * * * Sto je za pokušiti i na javnost iznesti, jer drugačije ne koristi, bilo bi ovo: Preveliko računanje nekog obć. čelnovnika u jednoj obćini u ime plaće za njegov trud. I pošteno guljenje je težki

grješ. Kontrola svagdje dobro stoji, svako kažu, da je upala plućiju, ljudi pak kažu, da se blago na pasi otruje. Znati treba, da svake lovstaje dotični čuvar lova metne na više nješta otrovanog mesa radi zverjadi, da ih otruje. Lahko je i vjerojatno, da kisa prenese stribnin na travu. Pošto on nema nikakva mirisa, blago ga s travom poždere i zaglavi. Malo više zanimanja za te nesreće i kao obični ljudi moralo bi se imati. Možda su pasje medaljice od veće važnosti, jer se nalog onako strogo izvršava?! Zanimajmo se svestrano! Bio sam na uzkrni ponedjeljak u jednoj krčmi sela K. Petorica ih je sjedila uza jedan stol. Razgovor im se kretao oko domaćih dogadjaja. Kad na jednaput svratio mi pozornost jedan čudni dogadjaj. Pripoviedao je neki jedan nezgodu i završio je, da je to sve Božja volja. Ja sam im na to prigovorio; a oni su naveli rieči svojega tobož svećenika, jer da i on kaže da je sve po Božjoj volji. Drzeci se u

Gradača Jakana, Zagreb

Politički pregled.

U Puli 14. junija 1905.
Austro-Ugarska.

Dne 8. o. mj. obdržavano je pod predsjedništvom ministra predsjednika baruna Gautscha ministarsko vijeće, kojemu su prisustvovali svi članovi ministarstva. To vijeće ustanovilo je radni program za ljetno zasjedanje carevinskoga vijeća. Osim toga razpravljalo je vijeće također o političkom položaju, koji je nastao usljed uspješnog djelovanja češkoga sabora. U parlamentarnih se krugovih govori, da će se carevinskom vijeću predložiti, izna kako se ono sastane, trgovački ugovor s Njemačkom na razpravu.

Nagodbeno povjerenstvo gospodske kuće sastalo se prošloga čedna, da vijeća o carinskom cjeniku. Razpravljalo se je također o krizi u monarchiji. Većina govornika zastupala je nazor, da je dužnost gospodske kuće čuvati opravdane interese austrijske pole monarchije ali i dunilističku formu iste. Izvjestiteljem o carevinskom cjeniku u plenumu biti će izabran po svoj prilici bivši ministar markiz Bacquehem.

Dne 12. o. mj. bio je u Beču od kralja primljen u audienciju barun Fejervary, kojemu će biti povjerenja zadaća, da sastavi novo ministarstvo. Iz Beča javljaju, da je pitanje ministarstva Fejervary nakon te audiencije došlo u novu kolektivnu, te da će još ovega čedna biti imenovana nova madjarska vlada. U Beču je došao također ministar financija Lukaacs, da poda potrebna razjašnjenja za novo ministarstvo u financijskih pitanjih.

Zadnjih dana prošloga čedna obdržavane su konferencije oporbenih zastupnika na saboru kraljevine Hrvatske i Slavonije. Gospoda zastupnici dr. Marijan Derentin i dr. Josip Frank podastri su elaborat manifesta na narod, koji se imade objelodaniti gledom na političku situaciju u Austriji i Ugarskoj i gledom na prilike, u koje bi došle zemlje, u kojima obitavaju Hrvati. Elaborat manifesta primljen je od konferencije i zaključeno je, da će se štampan manifest priposlati svima zastupnicima iz Dalmacije, Istre i Slovenačkih zemalja, tako da će se svaki moći da izrazi o njegovu sadržaju. Tek kada će biti saobćena mnijenja svih zastupnika, onda će se taj manifest na narod konačno redigirati.

Crna Gora.

Knez Nikola bio je na svom povratku iz Njemačke primljen u Beču od cara i kralja Frana Josipa u posebnu audienciju. Knez Nikola primio je u Beču hrvatskog zastupnika iz Dalmacije g. Biankini-a na audienciju. Knez je zastupniku preporučio, neka se u smislu Strossmayerove političke baštine i dalje radi oko solidarnosti Slavena. Biankini je uzvratio, da će ta idea sama od sebe dalje živjeti, te dometnuo, da južne Slavene žalosti, što Ruse

progoni na dalekom istoku zla kob, jer to slabi njihov ugled u cijeloj Evropi. Knez Nikola je na to odgovorio, da on drži, da će Rusi iznieti konačno pobjedu i da stvari, kako su sada, ne će biti od nikakve štete po Slavene.

U daljnjem tečaju razgovora dotaknuto se je knez svog bratavca u Berlinu, te je naglasio osobitu srdačnost, kojom je bio ondje dočekan. „Ali osobito se radujem“, rekao je knez, „da su se od jučer odnosi između Austrije i Crne Gore podopuno promijenili. Ja ne nalazim riječi, da ocrtam dobru i ljubavnost cara Frana Josipa. Nasi lični odnosi i odnosi naših dinastija nisu bili nikad pomučeni, već vazda najbolji. Samo neki mali diplomati u Zadru i Kotoru mislili su u potonje vrijeme, da moraju pod svaku cenu sijati nemir između obiju dinastija. Pomislite, nedavno se je govorilo, da sam ja sa suprugom dalmatinskog namjesnika skovao zavjeru, da se više dijelova odtrgne od austro-ugarske monarchije! Ja sam tek tim povodom doznao, da je dalmatinski namjesnik oženjen. Meni se je podvaljivalo, da sam neprijateljski razpoložen proti Austro-Ugarskoj radi okupacije Bosne i Hercegovine. To je bio historički fakat, koji je posljedio na osnovu zaključka evropskih vlasti.“

Po tom je Biankini izrazio želju, da bi se sklopio između Austro-Ugarske i Crne Gore trgovački ugovor. S tom željom izjavio se je knez sporazumnim. Ugovor je doista prieko potreban, jer bi inače Crna Gora morala upotrebiti represivne mjere proti uvozu austro-ugarskih proizvoda.

Rusija.

Pobudom neprijatelja Rusije, napose Engleza pokrenuo je predsjed. sjevero-američkih sjedinjenih država pitanje o miru između Rusije i Japana. On je zamolio tobož u ime prosvjete i čovjekoljublja obje ratujuće vlasti, da bi obustavile rat i da je on pripravan posredovati između njih ne bi li se doseglo mir. On je poslao u tu svrhu notu ruskoj i japanskoj vladi, koje mu odgovoriše, da su pripravne prihvatiti posredovanje. Radi tog prvog uspjeha američkog mešetara raztapaju se od veselja protuslavenske novine, koje drže da će Rusija izaći iz ovog rata ne samo poražena već i posramljena. Mislile naime, da će Rusija prihvatiti ponižujuće za nju uvjete mira i da će se odreći ne samo prava na Mandžuriju i nekoja druga mjesta na dalekom istoku, već da će također platiti ogromne svote novca kao ratnu odštetu Japancima. Mi držimo da će se neprijatelj Rusije i ovaj put prevariti u račun. Rusija nije mogla odbiti ponudu američkog mešetara, i ona je morala pristati na to, da se oadašle s obiju strana odaslanike, koji će si međusobno predložiti uvjete mira. Rusija ne može biti protivna sklopljenju mira pod povoljnimi uvjeti, nu ona ne može nikako pristati na sramotne uvjete. Ona će sa-

možati i proučiti uvjete japanskih odaslanika, te iste prihvatiti ili odbiti, kako joj bude bolje kazalo. Ona se mora načelno pokazati za mir, nu nemože i nesmije priznati pod svaku cenu, za mir, koji bi je osrametio i ponižio.

Švedska i Norveška.

Između ovih dvjeh sjevernih kraljevina došlo je do ostra sukoba. S ovim kraljevinama vladao je do sada švedsko-norveški kralj Oskar. Radi pitanja o imenovanju sukoba za obje kraljevine došlo je do rešenog sukoba.

Norveško narodno zastupstvo prihvatilo je adresu na kralja, u kojoj mu javljaju, da su svi članovi državnog vijeća Norveške položili zastupstvu svoje časti, a pošto je kralj ujeseca maja izjavio, da nemože zemlji pribaviti novu vladu, stupila je ustanovna kraljevska vlast u Norvežku izvan krieposti. Tim je kralj prestao vršiti dužnosti i prava u Norvežkoj. Reč bi, da će se ovaj sukob između obiju kraljevina mirno riješiti, što bi bilo također za željeli u interesu jedne i druge.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izlet Sokola u Medulin. U nedelju duhovnog padala je kiša celo jutro ko iz kabla tako, da je svaki, ikogod je odlučio bio poći u Medulin morao od te nakane odstati. Medjutim javio telefon iz Medulina, da tamo nije kišilo i da je sve pripravno. Oko podne raztrgali se oni tmurni oblaci i nad Pulom, i toplo je sunašće donicelo novih nada, nada barem za izlet po kakov biva, jer i najveći iluzionista nije mogao ni pomisliti, a kamo li računati, na tako sjajan i velik izlet, na takovu lepu i krasnu zabavu.

Još prije ure bio je trg iza tržnice poplavljen narodom, koji je čekao da se čim prije ukra na to pripravljena kola. Prva se kola napune sa 35 izletnika, pak druga, treća, peta, a naroda sve više da neznas što bi počeo. Naš dobričina gospodin Josip Pavelić spremi u brzo još jedna kola, s kojima ode preko 20 izletnika. Šad nije preostalo drugo, nego uzeti fi-jakere i poći napred.

Srce je skakalo od radosti videci toliku vojsku, koja se miče i pomiče prama Medulinu, ne da ga razruši, već učvrsti u narodnoj svjesti i hrvatskom ponosu.

Pred Medulinom utaborila se narodna vojska, koja se poslie pozdrava i odzdrava uzvrstala, te sa glazhom i sokolskom četom na čelu stupala kroz Medulin na zabavište, za to ukraseno hrv. zastavom. U tren oka taj je ogroman prostor napunjen bio našeg naroda. Stari su to bili pošteni lica i čela, mladi momci živog oka, starije žene milog pogleda i onaj cviet liepih i zdravih naših djevojaka. Sve, sve što je poštena u Medulinu bilo je tu na okupu, pak Ližnjanci dični, Pomerci, Premanturci i toliki drugi, koje sve nisi mogo da pregleđaš u tom moru hiljade i hiljade naroda. Sunce je zasjalo žarko, ko da želi još više razigrati srca naša, ono liepo naše more uzalatalo se, ko da želi i ono vidjeti, što će tu biti, sve gleda, čeka i eto glazba završi „Na prej!“ a dvadeset malifa pod vodstvom brata Perka stupaju na vježbaliste i izvede liepo, skladno i točno za to sastavljene proste vježbe. Uzhitu nije bilo ni kraja ni konca. Netko je vikao, drugi su pleskali, jedni smijali, a drugi suze brisali. Sve je to oduševljeno i razdragano bilo. Odmah za tim nastupilo je članstvo k prostim vježbam pod vodstvom brata Uduca. Izvadjale se vježbe drugog steta slov. Sokolstva. Poslie toga vježbala dva odjela na ručama i preči izmjenično, to na koncu prednjački zbor na preči svršivši sa jednom vježbom i piramidom na ručama. Ne zna se u istinu komu bi se čestitalo, jer je sve liepo i preliepo bilo. Pa kako i nebi! Već kad vidis te liepe, kršne momke liepog ali junačkog lica

i obličja, moras biti stalan, da su to Sokoli dušom i tielom, mladi, poletni, živa vatra, koja je pak uzbuktila kad je počeo ples. Tu se na tratini vrtilo klupko mladeži, da je bilo miloga pogledat. Medjutim se u gornjem prostoru pjevalo, nazdravljalo i ugodno zabavljalo bezbroj veselog svijeta sve do kasne noći i uz razsvjetlu raznobojne bengalične vatre.

Tamo u kasno doba noći vraćali se veseli i zadovoljni izletnici kući pjevajući putem da se orilo onom mirnom dolinom. Koga god se upitalo, kako je to bilo, odgovor bi jedan i samo jedan: bilo je krasno i prekrasno! I jest tako, jer drugačije ni nemože biti, gdje je naš Sokol dinikom. Evala mu i srdačni zdravo!

Doplovio u Pulu ratni brod. U sriedu doplovio je u ovdašnju luku brodatne Mornarice „Komel“, koji je služio tečajem ove školske godine pitomcem c. k. pomorske ratne mornarice na Rieci za vježbe. Ovaj brod vratiti će se mjeseca septembra na Rieku nakon običnih ljetnih vježba.

Vjenčali se. G. Fran Vidmar c. kr. prislušnik na okružnom sudu Rovinju vjenčao se je dne 7. o. mj. sa gđicom Rudolfom Fon iz Gorice.

Učiteljstvom francuskoga jezika na ženskom liceju u Puli bijaše imenovana gđja Beatrice pl. Vukelić.

Ospice u Puli. Zdravstveni ured u Puli javlja, da se je zadnjih dana pomnožio broj djece bolesne od ospica. Srećom nije ta bolest pogibeljna ako se pazi na bolesnika.

Mjesto obćinskoga tajnika-blagajnika. Glavarstvo obćine Svetiškenti razpisuje natječaj na mjesto obćinskog tajnika-blagajnika sa godišnjom plaćom od 1200 K. Molbe valja predložiti onomu glavarstvu od 27. o. mj. Molitelji moraju dokazati sposobnosti za to mjesto, potpunom poznanje talijanskog i razumijevanje slavenskog jezika. Mjesto je za jednu godinu privremeno. Popuniti će se najdalje dne 10. julija o. g. Imenovani imati će da položi u novcu ili u jamstvu 400 K jamčevine.

Konac štrajku obćin. zastupnika u Vodnjanu. Od tamo nam pisu. Obćenito se je ovdje držalo, da će više oblašti razpustiti naše obćinsko zastupstvo zbog štrajka jednog diela obć. zastupnika. Njih 14 dalo je naime ostavku dne 23. maja a bez njih nije se moglo redovito držati sjednice. U zadnji čas posrećilo se ovdšnjem katoličkom društvu „Società cattolica“ skonuti svoje pristase, odstupivše obć. zastupnike, da potegnuo natrag svoju ostavku, jer da bi inače vlada razpustila zastupstvo i da bi puk došlo između liberalaca i katolika do nove izborne borbe. Ti katolici privukoše dakle natrag ostavku, tako je sada zastupstvo sposobno za djelo, jer imade 9 zastupnika a III., 9 u II. i 8 u I. izbornom tielu. Tako sastavljeno zastupstvo kani izabrati novog načelnika i nekoje ob. savjetnike, ali nije stalno, da će ovo zastupstvo dugo ostati na vladi, jer su ovdje stranački odnošaji ovdje raztrovani.

Pojačanje posade u Puli. Naskoro preselit će se domobranski bataljuni iz Gorice i Trsta u Pulu.

Kako novine javljaju, nastavit će se ovdje također jedna bosanska pukovnija, koje će jedan bataljun smjestiti u Pazinu. S. vremenom namjestit će u Pulu i u bližnjjoj okolici toliko vojničkih četa, da će sačinjavati jednu diviziju.

Prodaja duhana u Puli za odati. Prodaja duhana u ulici Barbacani u Puli ima se odati putem javnog natjecanja. Ponude treba učitati do 24. o. mj. financijskom nadzornictvu u Puli.

Ljetne vježbe ratne mornarice. Dne 15. o. mj. započeli će ljetne vježbe c. i k. ratne mornarice. U tu svrhu pripravljaju se tri odjela brodova pod zapovjedništvom kontraadmira pl. Rippera, pl. Pietrosky-a i pl. Couarde-a. Kod vježba sudjelovati će i oklopnjače „Monarch“, „Wien“ i „Budapest“. Koncem vježba,

tom selu skoro svi te dikcije, da je Božja volja ako se nešto počini, onda još je sreća, da se kakova nesreća ne dogodi. I griješiti bilo bi po Božjoj volji! Ljudi, to je krivovjerje! Kako bi puno koristilo kad bi se vjeru i narodnost čistu znalo. Idite i učite hrvatski narod u Istri — svi!

Upravno vijeće u Klani zamolilo je c. k. ravnateljstvo pošta i brzozjava u Trstu, da bi se ustrojilo brzozjavnu postaju u Klani. Ravnateljstvo je molbu uslišalo uz uvjet, da obćina plati polovicu svih troškova za namještenje brzozjava. Klanjsko zastupstvo je to jednoglasno prihvatilo, te se dalo na sabiranje prinosa. Gospoštija „Turn und Taxis“ je obećala 500 kruna. Ostale tri sumarije dale bi bile surazmjerno prema potrebi brzozjava. U kratko vrijeme bilo je sve gotovo. Kad tamo neki u Kastvu nisu bili tim zadovoljni, a neznamo zašto. Dapače promienilo se značenje jedne odluke klanjskoga zastupstva. Učinilo se:

toliko, da je obćinsko zastupstvo u Kastvu bilo proti tomu da se brz. postaja u Klani ustroji. Reći će tko, da su stvari lokalne naravi. Da, to je istina, ali u tom se zrcali naš nemar. Popravit se moramo. A vi, Klanjci, kušajte još jednom sreću, pak će te postignuti cilj. U prilog vam je i to, da je kod vas trgovina liesom dostatno razvijena i da ćete sigurno imati dva put toliko brzozjavka, nego bližnja vam stacija.

Poslie Uzkrsa počelo se graditi zadnji dio ceste Klana-Paka. Najvećih zasluga, da će biti ta vrlo potrebna cesta učinjena, imade vrlj Klanjac, velezasluzni gosp. dr. Laginja. Klanjci da mu pokažu i nekoliko zahvalnosti, treba, da kod otvorenja i blagoslovljenja te ceste postave na prikladno mjesto spomen-ploču u znak zahvalnosti svomu dičnomu zemljaku. „U svem se poznada velikoga čovjeka“.

oje će trajati do polovice septembra, preuzeti će zapovjedništvo nad brodovljem nepovjednik ratne mornarice, grof Montecuccoli. — U isto doba bili će vojničke vjezbe i s konnene strane.

Lošinjski kotar:

Kongres šumara. Prosloga čedna obdržavali su šumari Primorja i Kranjske svoj kongres pod predsjedništvom kneza Windischgrätze u Lošinj. Na kongresu razpravljalo se je među ostalim i o gospodarskom stanju kvarnerskih otoka. Članovom kongresa, kojih bijaše jedno pedeset, dalo je na raspolaganje svoj parobrod „Liburnia“ ugar.-hrv. parobrod. društvo.

Za Družbu sv. Cirila i Metoda: Na oprosnju večeri sa magistrinom pharm. gospod. Hinkom Billi sakupilo se K 27. Novac je bio uručen blagopokojniku „Podružnice sv. Cirila i Metoda u Malom Lošinj.

Voloski kotar:

Vjenčali se. Iz Rokavca nam pišu, da se je tamo dne 12. o. mj. vjenčala vriedna gđica Ivanka Šepić, kćerka Rogovca i posjednika g. Frana Šepića - Tometova s gospodinom Antonom Hrstika, činovnikom iz Bosne. Čestitamo!

Iz Opatije nam pišu, da je zem. odbor u Poreču pristao na predlog e. k. namjestništva u Trstu, da bude od sada unapried članom lječilišnog odbora u Opatiji i načelnik občine Veprinac.

Pazinski kotar:

Nesreća kod streljanja prol. tñl. U Kašćerji, občina Pazin, streljali su seljaci prosloga čedna provi crnim gustim oblakom, koji se bijahu nadvili nad njihovim selom. Kod toga baratao je nesretni Mate Bravar pok. Stjepana tako nespretno, da je teško nastradao. U topao top nasuo je naime baruta (praha), koj se je upalio i sv hitac nesretnika u lice pogodilo. Teško ranjenoga preneseo u javnu pokrajinsku bolnicu u Putu.

Ubio ga grom. Prosloga čedna za jenne oluje ubio je grom seljaka Antuna Dajčića iz Lindara, nalazećeg se na polju. Vječni mu pokoj!

Tuča u občini Pazin. Prosloga čedna posjetio je taj nemili gost jedan dio občine Pazin prouzročivši siromašnom seljaku dosta štete u vinogradih i na polju. Nesretna tuča naniela je najviše štete poreznoj občini Lindar.

Porečki kotar:

Obćinski izbori u Vrsaru vrše se ovih dana i to dne 13., 14. i 15. o. mj. Posebni odbor sastavio je listinu kandidata za sva tri tjea. Neznamo koliko će naši občinari sudjelovati kod ovih izbora. Dobro bi bilo, da nas koji iz one občine o tomu čim prije izvesti.

Iz Motovuna nam pišu, da je tamo na radnji oko uređenja drage rieke Mirne namjesten kao nadglednik kod radnje neki Talijan iz Kraljevine, kojeg da je preporučio tamošnji načelnik i jedan zemaljski prisjednik. Čudno nam je što se namjestita kao nadglednika radnja tuđeg državljanina, dočim imade domaćih sposobnih i potrebnih radnika.

Prigodom svršetka gradnje „družbine škole kod Sv. Lucije obč. Opatlj sabralo se za družbu sv. Cirila i Metoda K 10-30. Darovali su Grđina Anle u ime zidara K 4, Veznaver Jakov K 2, Veznaver Petar K 1, Ante Sodnik K 1, Ivan Kmet K —30, Ivan Nežić K 2.

Koparski kotar:

Obćinski izbori u Izuli. E. k. namjestništvo naložilo je obč. upravi u Izuli, da raspíše čim prije izbor za obnovu občinskog zastupstva.

Kako će se naši čitalji još možda sjećati imali su se obaviti izbori zastupstva za onu občinu još prosloga mjeseca 17 arča,

nu jer nisu občinari pristupili k izboru, bijaše izbor odročén na bolja vremena.

Novo društvo. E. k. namjestništvo u Trstu primilo je do znanja pravila novoga društva pod naslovom: „Bratovščina sv. Roka u Klenovščaku, občina Buzet.

Tuča. Prosloga čedna pobila je debel tuča poreznu občinu Hum u mjestnoj občini Buzet. Uništeni su tamo vinogradi i usjevi jer je tuča debela kao orasi padala skoro pol sata.

Upozorujemo na tu nesreću za ono siromašno pučanstvo carske oblasti, koje su dožive nesrećenom narodu priteći na pomoć.

Franina i Jurina.

Fr. Ca da neznaju creski popi po talijansku?

Jur. Aj znaju po talijansku lego neznaju po irendensku.

Fr. Zato se jadi tršćanski abrejić.

Jur. Aj ne on, lego creski framaspončići.

Fr. Si cul kako se lipo trataju zastupnici grada Pule?

Jur. Vero nisan, provi malo nu!

Fr. Šijor dohtor Devescovi je lipo rekā u zadnjoj sidnici, da je u Puli kamora kako i u Napuli.

Jur. Ma bravo šijor dohtor, vi poznate lipo vašu kumpaniju!

Razne primorske viesti.

† Nadvojvoda Josip. Uutorak u 6¹, pr. p. preminuo je na Rieci Nadvojvoda Josip. Blagi pokojnik bio je omilio pučanstvu Rieke, koje ga je prijašnjih godina često vidjevalo, kako se bavi poljepsavanjem svoje bašće na »Staru.

Njegova Cesarska i Kraljevska Visost Nadvojvoda Josip — Karlo Ludvik bio je rođen na 2. marča 1833, dakle cvo umro je starac od pune 72 godine.

Živio je više godina u Ugarskoj, gdje mu je otac bio palatin, to jest kraljev namjestnik, pak je bio oko 1860—1864 u Lombardiji a 1866 bio je u boju kod Kraljičinog-Gradea u Českoj.

Od 1868 bio je pokojnik zapovjednikom svega ugarskoga honvéda i hrvatskih domobranaca.

Propisil o državnim izpitima za pravnike iz Dalmacije i Istre.

U nakladi zagrebačke knjizare Gjure Trpina upravo je izišla zbirka propisa o državnim izpitima za pravnike iz Dalmacije i Istre, koji na našem sveučilištu slušaju pravne nauke, a žele polučiti usposobljenje za službu u Cisljantiji. Upozorujemo na to izdanje naše mlade juriste Dalmatince i Istrane, pošto je u njemu u hrv. prievodu sadržana i naredba e. k. austr. ministra nastave od 24. travnja 1904, kojim se uređuje povjerenstvo za doknadni državni izpit iz sudstvene i državnopravne grupe, ustanovljujući modaliteti za obavu toga izpita te taksativno navode svi oni zakoni i naredbe iz pozitivnoga austrijskoga prava, kojih se poznavanje na tom doknadnom izpitu zahtjeva. Bez te naredbe u ruci ne može nijedan kandidat u obće ni latiti se priprave za taj izpit, jer prosto ne zna, što mu valja učiti. Propise sabrao je i preveo kr. vlad. perovodja Dr. Milan Novak. Obsežu 32. str., a ciena im je 50 filira, a poštom, ako se novac unapred doznači, 60 filira.

Spomen-cvijeće za spomenik biskupa Strossmajera.

Kako je već javljeno, odlučio je odbor »Maticе Hrvatske«, da utržak čitave zalihе »Spomen-cvijeća« daruje za spomenik biskupa Strossmajera. U tu svrhu snižena je ciena tomu dielu od 7 na 4 K. Djelo obseže 83 tiskana arka »Zabavne knjiznice (658 str. velikoga formata), sadržaje zabavnih i poučnih priloga gotovo od

svih hrvatskih i slovenskih knjizevnika, a ukraseno je sa 47 što slika, što umjetničkih priloga, pa je ciena od 4 K upravo neznatna. Naručioi se umolvavaju, da naručama priloge i 60 para za poštarinu.

Istarski sabor odgođen. Služenje list tršćanske vlade javlja:

»Po nalogu Njegovog Veličanstva cara, zemaljski sabor markgrofije Istre je odgođen«.

Ovo je posljedica nove obstrukcije talijanske većine istarskog sabora.

Nazivlje ratnih ladja. Sa tršćanskog dilja porinuta je prošlog m. nova oklopnača habsburže mornarice, koja nosi ime »Erzherzog Ferdinand Max«. Neke joj naše novine pohrvatise naziv; što nikako ne odobravamo, jer, čemu da varamo sami sebe i neupućeno naše občinstvo? Popu pop, bobu bob, pa tako čemo i mi otvoreno izjaviti, da bi navod hrvatski, koji daje dvie trećine mornara e. i k. mornarici bio dosad zavriedio bar to, da se koja ratna ladja prozove hrvatskim imenom (n. pr. Ban Jelatić). Slava austrijske mornarice nebi potamnijela, da uz razne »Erzherzoge«, »Szigetváre«, »Arpáde« itd. stoji koji ratni brod sa hrvatskim čistim imenom. Za potoke prolivene krvi svoje za kralja i monarkiju valja su to Hrvati već zaslužili, tim više što ni danas po s kromacm mišljenju našem nisu posljednji kocač u vojsci, a po gotovo kod mornarice. Reći će nam se možda: ta imate Lissu i Zriny-a. Lissa ima u Njemačkoj tri, ima je u Rumunjskoj, čak i u Vlaškoj, Nama se je imao dati »Vis«. »Zriny« pak je koncesija Magjarima, jer oni vele, da je slavni sigetski junak Zrinski bio Magjar, pa mu i u to ime u Pešti podigoše spomenik. Mi držimo, da je skrajno vrijeme, da se staro austrijsko načelo »Nur nichts Kroatisch« spravi u ropotarnicu.

»Hrv. Rieč.«

»Matica Hrvatska«.

Uprava »Maticе Hrvatske« umolvava najuljudnije svoje članove radnike, koji su ustmeno ili pismeno pozvani u suradnju za Matičini almanak »Hrvatsko Kolo«, da svoje priloge pošalju najdulje do 15. lipnja o. g. Redakcija naime almanaka, za koji je dosad stiglo liepih radnja bektističnih i poučnih, zaključit će se svakako o koncu lipnja, pa kako je obseg almanaka malen, (najviše 25 štampanih araka), moglo bi se dogoditi, da koji inače odličan spis ne bude ove godine uvršten samo s toga, što nije na vrijeme stigao. Po zaključku odborovu imadu se u almanak uvrstiti najprije radnje članova radnika, a onda tek onih pisaca, koji se dosad nisu prikupili svojom radom »Maticе Hrvatskoj«.

Izbor zastupnika u Dalmaciji.

Na izpražnjeno mjesto zastupnika na daimatinskom saboru za trg.-obrt. komoru u Dubrovniku usljed poznate odreke grofa Caboge, koji se je povukao radi Handlove afere, izabran je dne 5. ov. mj. gosp. Antun Ucović, trgovac u Gružu, pristaša hrv. stranke.

Iz »Maticе Hrvatske«.

Knjizevni odbor dosudio je knjizevnu nagradu Tkalićevu gosp. Vjenceslavu u Novaku za njegovu pripoviest »Zapreke«.

Pripoviest obseže preko 20 štampanih araka, te je svrštena među ovogodišnja izdanja Matičina.

Draskovićevu nagradu dosudio je odbor g. Stjepanu Radiću za njegovo poučno djelo »Savremena Evropa«, koja će takodjer štampon izaći još ove godine.

Skupni odbor Matičini zaključio je u svojoj sjednici od 30. ožujka, da uz dosadanje publikacije izdaje još i »Malu knjiznicu« u formatu njemačke »Sammlung Götschen«. Prvi svezak bit će »Hrvatska povjestnica« od dra. F. Šišića, a drugi »Hrvatska knjizevnost« od dra. Josipa Florščutza.

Istarski sabor i Talijani.

Povodom poznatog dogodjaja i postupka Talijana istarskog sabora u netom sazvanom zasjedanju, bečka »Information« piše: »Povjest austrijskog parlamentarizma obogatila se za jedno sredstvo borbe. Talijanska većina u zemaljskom saboru, sakupljenom u Kopru, nije došla na drugu sazvanu sjednicu. Uzrok toj čudnovatoj politici je taj, što je vladin povjerenik htio slovenski odgovoriti na jednu slovensku interpelaciju. Po mnijenju talijanskih zastupnika se to kosi sa talijanskim značajem sabora — pokrajine, toga se pak nisu usudili reći — i to je dovelo do politike abstinenecije. O tomu pak, da li će moći trajno uzdržati taj način borbe, nisu još došli na čisto. Uspjeh pak, kog

se nadaju postići, čini se, da neće polučiti. Priznaje slovenštine (odnosno hrvastine) kao drugog zemaljskog jezika jest usprkos tomu neizbježiv, te će i u toj pokrajini, kao što drugdje, slediti uređenje jezikovnog pitanja, pa i uz svu nevolju većine (naime u pokrajinskom saboru)«.

Dodajemo pak mi, da dok nas ima živih, mor a, i to brzo, do toga doći, inače pokazat ćemo tko je faktično u većini u Istri, pa da vidimo tko će odneti debli kraj!

Zemaljska podpora. Zemaljski odbor u Poreču osjegurao je občini Humak (Umag) podporu od 3000 kruna za gradnju ceste Jurčani-Šoša.

Viši svećenički redovi. Ovih duhovskih biagdana primili su nekoji bogoslovi tršćansko-koparske biskupije u Gorici subdijakonat i dijakonht, te će domaća Jobili i presbiterat, u koliko im to godine dozvoljavaju. Ako smo dobro obavješteni, jesu ta mlada gospoda sve skoro sami pristaše tršćanske »Amicore« stranke. Sretnog li našeg naroda i u onoj biskupiji!

Odlikovanje. Naš zemljak g. Kuzma Jedretić iz Berseča pilot kod pomorske vlade u Trstu, stupio je dne 1. o. mj. u zaslužno stanje mira nakon 42 godine vjerne i poštene službe, te je tim povodom bio odlikovan od Njeg. Veličanstva srebrnim križem sa krunom za zaslugе. Čestitamo vriednom zemljaku.

Učitelj 10 mjeseci bez plaće!

Čudno al istinito! Nije se to dogodilo možda gdjegd u Italiji, gdje je to danomice na dnernom redu, već tu kod nas u našoj Istri. Nevjerojatno da, al zato i zovemo našu Istru: »pokrajina nevjerovatnosti«. Nu, da Vam kažemo o čemu se radi.

Još pred dvie godine bje otvorena škola u Sv. Lovreču kod Labina. Ljudi htjeli su hrvatsku školu, a gospoda nisu njima htjela dati nego talijansku. Stvar je još i sada nerješena, jer zemaljski sabor ne će priznati plaće za ovog učitelja.

Najprije je na ovoj školi učiteljeva g. L. Njemu nisu htjeli dati plaće, nu kasnije se ipak domislili i plaćalo se ga iz one svote, što ju vlada daje za školstvo u Istri. Ovaj je učitelj bio odanle premješten, a na njegovo mjesto bude prošlog septembra imenovan g. Zlatič. Čeka i čeka, kad će mu se naznačiti plaća, al uzalud, nema je, pa je nema — već deset mjeseci.

Zemaljski je odbor u lanjskom zasjedanju brisao iz proračuna svotu za spomenutu školu. Školke se oblasti sada izgovaraju, da ga ne mogu plaćati, jer nemaju fonda. Nu, pitamo se, zašto se nije učitelja odmah odanle premjestilo?

Zašto se ga tamo drži, da za ništa služi, pa da živi od zraka i vode? Kusajte Vi gospodo, živiti tako, kako pustite tog učitelja. Čudno je kod toga i ovo: za prvoga učitelja je bio fond iz koga se ga je plaćalo, i ako bi on bio tamo ostao, uvijek bi se ga bilo plaćalo. Pitamo ogorčeni, kad je bio fond za prvoga učitelja, zašto nije i za drugoga? Učitelj je nebrojeno puta pitao pismenim putem svoju plaću, al nikada nije mogao postići ništa. Dozlogrdilo i njemu pa otišao glavom do Trsta grada, da pokuca na vrata velemožne gospode. Njegov je posjet bio tamo neugodan, tim više, kad je rekao da se ne makne odanle, dok mu se ne dađe plaća, i da će odmah stvar brzojaviti ministarstvu.

»Um Gottes Willen, das dürfen Sie nicht machen!« G. referent za školske stvari bio je sam kod kuće, pa mu je dao 20 K da može kući i da ne prodaje kaputa, što ga je imao na sebi, obećav mu da će mu se čim prije naznačiti plaća.

Civilizirana Europo, čestitaj našim školskim oblastima na njihovom postupku sa našim učiteljima. A zar će učitelji tekar onda dobiti svoje, kad budu najenergijenije postupali? (Dvojimo ni tada! Op. slag.)

POZIV

na glavnu skupštinu istarske pospijalnice u Puli

registrane zadruge na ograničeno jamčenje.

Zadruhari pozvani su na XV. redovitu skupštinu, koja će se održavati u nedjelju, dne 25. junija, u 10 sati prije podne u dvorani „I. Istar-kog Sokola“ u Puli (Via Tradonico).

RAZPORED:

1. Izvješće i obračun za god. 1904.
2. Izvješće nadzornoga odbora. Od nadzornoga odbora odobreni obračuni za g. 1904. izloženi su na ogled zadrugarom u drzvenoj pisarni (Clivo St. Stefano 9 prizemno).
3. Odluka o porabi čistoga dobitka.
4. Izbor starješinstva, nadzornog odbora i društvenog suda za vrijeme do dođuce redovite skupštine.
5. Što koji predloži.

PULA, dne 7. junija 1905.

Opazka. Na skupštini treća da je zastupana barom jedna desetina svih zadrughinih dijelova. Za slučaj, da ne bude toliko zastupanih, bit će skupština isti dan na 11 sati prije podne sa istim dnevnim redom. Svaki zadrugar može ovlastiti pismeno drugoga, da ga zastupa na skupštini.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda.
dobivaju se
jedino u hrvatskoj tiskari
J. Krmpotić i drug. u Puli
uz cianu od 2 do 10 para.

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva
goričko-solkanske
stolarske zadruge

(prije Antun Gernigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izradjuje se samo u peći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjes. odplatu.

Zastavstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji

Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Inžinir ŽIVIC preporuča:

svoj prokušani željezni plug sa tačkama (kolima) za oranje na polju u brajdama i drvinu za pletove, zasipanje, rovanje itd. koji se sam ravna, jednostavan, lagan i jeftin. — Svoje dobro poznate škropilice protiv peronospori i svoje nepropustljive vinske preše. — Dobivaju se također svake vrste strojevi za poljodjelstvo i industriju, posebice pak pumpe za svaku porabu i cjevi

kod tvralice:

Živic i drug.

Trst — Trgovinska ul. 2.

Najbolje osvježujuće piće daju

Maršnerovi pjeneći limunovi bonboni

Najbolji samo sa ovom različnom markom.

ukus malina, citriona, jagoda, metice i trešnjah.

Prvo dioničko društvo tvornice orientalskih slatkiša i čokolade

prije

A. MARŠNER,

Kralj. Vinogradi. — Prag.

Ferdinandova ulica.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom

APATOVAČKA KISELICA

paravna alkalčko-muriatitna-litijška kiselica vrlo bogata ugljičnom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički autoriteti prepisuju ovu kiselicu u najboljim uspelom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana protiv ulozima i reumi, kod želučanog, plućnog, grčanog i svih drugih katara, protiv hemeroidima (ratnoj žilji), kod boli bubrega, majhura, kamenca, žučeridna bolesti, zračnih i nateklih jetara, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokavano izvrstno i nenadkriljivo sredstvo kod spotnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirane ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“

ZAGREB, ulica broj 17.

Dobica se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju trganje i kašanje po kostih, nogih i rukoh, te izliče svaku glavobolju. One neodoljivo spasonono djeluju kod bolesti želudca, ublažuju kolara, umiruju izbacivanje, odklanjaju nadulaavanje, boli i grčeve, pospiješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male glisite, te sve bolesti od gljivih dolazice. Djeluju izvrstno protiv hripavosti i promuklosti. Lieče sve bolesti jetarih i slezene te koliku i trganje u želudca. Progone svaku grazilu i sve bolesti od groznice dolazice. Najbolje je sredstvo protiv materice i madroni, pa zato nasušuju manjkali u njeznoj gradjanskoj niti seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradska ljekarna, Zagreb**. Stoga se neka lotno naručje pod naslovom: **Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29** pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pozetom. — Manje od jednog tuceta (12 bočica) se ne šalju. — Ciena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boč.) 4 K, 2 tuceta (24 boč.) 8 K, 3 tuceta (36 boč.) 11 K, 4 tuceta (48 boč.) 14-60 K, 5 tuceta (60 boč.) 17 K. — Posljednjem tisuću i tisuću priznanica, da ih nije moguće ovjete tiskati, zato navadjam samo imena neke gg. koja su sa osobitim uspjehom potrebljavali **kapljice sv. Marka** te podpunoma ozdravile: Iv. Barelić, učitelj; Janko Kisuji, kr. nadlogar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, opančar; Sofija Vukelić, silica; Joze Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360.

Gradska ljekarna, Zagreb.

Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Vinogradari pozor!

Ako želite prištediti 50% zahtjevajte uvijek

SUMPOR

iz sumpornih rudnika Trezza-Albani Romagna.

Ovaj sumpor je od zajamčene finoće.

Oznake: Zvezda ⁹⁰/₁₀₀, Tri zvezde ⁸⁵/₁₀₀ — Extra 1^a ⁷⁵/₁₀₀ —

Provjetren ⁹⁵/₁₀₀ najveća finoća Tubo Chancel. Na vrećama je otisnuto ime rudnika.

Ne pouzdajte se i odbijte sumpor što vam ga nuda u vrećama bud od jute bud od pamuka sa nalpisom na etiketi: Rimini, Cesena, Doppio Raffinato Romagna, Primarie Raffinerie di Romagna, itd., jer u njima su samo odpadci sumpora, krupni iz Sicilije od 50, 52 stupanja a najviše 54, i taj sumpor ne preporučaju poljodjeljski zavodi jer štetan za ekonomiju poljodjelca. — Kušajte i ispitajte kod sumporanjia sumpor Trezza-Albani bilo jednostavni bilo bakrenasti do 3% i 5% i uvjerit ćete se o pravoj istinitosti, da je ovaj sumpor po svojem ohradjivanju najekonomičniji i po tom najbolji što je mogla nova sumpornasta industrija izumiti na korist izmorenog vinogradara.

Graziadio Ciento — Pula,

zastupnik u Istri sumpornih rudnika Trezza-Albani.

Jedini proizvajdači pravih sumpora iz Romanje.

Marko Zović, krojački majstor u Pazinu

— preporuča —

upravo prispjelo moderno sukno za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izrada po najnovijem kroju, a cijene umjerene. — Preuzima radnje za velečasno svećenstvo. Gotova odijela vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagrađjene tvornice. Sastavni dijelovi iz najbolje ocjeli. Jamstvo 8 godina. — Cijene su od K 60— do K 260—